

II. DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**1. Informacja o spełnieniu przez Bank wymogów, o których mowa w art. 128 ustawy – Prawo bankowe.**

Wyszczególnienie:	Wartość na 31.12.2023 r.	Wartość na 31.12.2022 r.
1.	2.	3.
Fundusze własne, w tym:	33 831 781,36	27 827 606,15
Kapitał Tier I, w tym:	33 831 781,36	27 827 606,15
- Kapitał podstawowy Tier I	33 831 781,36	27 827 606,15
- Kapitał dodatkowy Tier I	-	-
Kapitał Tier II	-	-
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko, w tym:	144 776 209,23	125 288 564,41
- z tytułu ryzyka kredytowego:	123 865 112,23	112 665 706,02
- z tytułu ryzyka walutowego:	-	-
- z tytułu ryzyka operacyjnego:	20 911 097,00	12 622 858,39
Łączny współczynnik kapitałowy	23,37	22,21
Współczynnik kapitału Tier I	23,37	22,21
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	23,37	22,21
Kapitał wewnętrzny	11 582 096,76	10 023 085,15

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Bank spełnia wszystkie wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej.

Fundusze własne wynoszą 33831781,36 zł, co przy średnim kursie EUR ogłoszonym przez NBP w wysokości 4,348 daje 7780998,47 EUR.

2. Bank nie prowadzi obsługi rachunków w walutach obcych.**3. Dane o źródłach pozyskania depozytów z uwzględnieniem podziału na branżowe i geograficzne segmenty rynku.****Branżowe segmenty rynku:**

Branża gospodarki:	Wartość bilansowa na 31.12.2023 r.	Udział na 31.12.2023 r.	Wartość bilansowa na 31.12.2022 r.	Udział na 31.12.2022 r.
1.	2.	3.	4.	5.
Sektor finansowy	115 376,93	0,03%	55 354,38	0,02%
Przedsiębiorstwa i Spółki Państwowe	-	-	-	-
Przedsiębiorstwa i Spółki Prywatne, Spółdzielnie	4 785 152,39	1,34%	3 701 614,38	1,10%
Rolnicy indywidualni	92 683 838,35	26,03%	83 033 202,22	24,70%
Przedsiębiorcy indywidualni	31 081 804,05	8,73%	33 836 514,62	10,06%
Osoby prywatne	179 339 412,43	50,37%	159 501 699,43	47,44%
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	3 464 752,10	0,97%	2 566 166,54	0,76%
Zobowiązania z tytułu innych operacji z podmiotami niefinansowymi	-	-	-	-
Instytucje rządowe	-	-	-	-
Instytucje samorządowe	44 547 096,71	12,51%	53 511 606,75	15,92%
Zobowiązania z tytułu innych operacji z podmiotami budżetowymi	-	-	-	-
RAZEM:	356 017 432,96	100,00%	336 206 158,32	100,00%

*Pozycja dodana w celu kompletności prezentacji danych

Geograficzne segmenty rynku:

Wyszczególnienie:	Wartość bilansowa na 31.12.2023 r.	Udział na 31.12.2023 r.	Wartość bilansowa na 31.12.2022 r.	Udział na 31.12.2022 r.
1.	2.	3.	4.	5.
Gmina Liw i Miasto Węgrów	174 458 568,30	49,00%	168 078 678,64	49,99%
Gmina Grębków	54 746 208,51	15,38%	47 332 561,96	14,08%
Gmina Sadowne	60 337 540,20	16,95%	59 002 532,86	17,55%
Gmina Stoczek	35 886 053,65	10,08%	33 645 061,92	10,01%
Gmina Wierzbno	30 589 062,30	8,59%	28 147 322,94	8,37%
RAZEM:	356 017 432,96	100,00%	336 206 158,32	100,00%

*Pozycja dodana w celu kompletności prezentacji danych

4. Informacja o strukturze koncentracji zaangażowania Banku w poszczególne jednostki, grupy kapitałowe, branżowe i geograficzne segmenty rynku wraz z oceną ryzyka związanego z tym zaangażowaniem.

Struktura zaangażowania w 10 największych klientów Banku:

Podmiot	Zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe na 31.12.2023 r.	Udział w zaangażowaniu bilansowym i pozabilansie na 31.12.2023 r.	Zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe na 31.12.2022 r.	Udział w zaangażowaniu bilansowym i pozabilansie na 31.12.2022 r.
1.	2.	3.	4.	5.
KLIENT 1	5 226 682,58	4,46%	5 638 804,09	5,79%
KLIENT 2	5 053 003,46	4,31%	5 158 853,68	5,30%
KLIENT 3	4 996 423,73	4,26%	5 000 992,44	5,14%
KLIENT 4	4 513 630,42	3,85%	4 478 547,15	4,60%
KLIENT 5	4 251 016,28	3,63%	2 781 652,10	2,86%
KLIENT 6	4 008 818,11	3,42%	2 539 590,37	2,61%
KLIENT 7	3 500 000,00	2,99%	2 392 656,46	2,46%
KLIENT 8	2 988 056,54	2,55%	2 176 012,06	2,23%
KLIENT 9	2 976 877,65	2,54%	2 018 261,68	2,07%
KLIENT 10	2 619 349,02	2,24%	1 836 488,26	1,89%
RAZEM:	40 133 857,79	x	34 021 858,29	x

*Zaangażowanie wyłączone spod limitu koncentracji zaangażowań.

Ryzyko koncentracji zaangażowań wobec pojedynczych klientów oraz grup powiązanych klientów jest w Banku monitorowane zgodnie z art. 395 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych nr 575/2013 (CRR), zgodnie z którym, Bank nie przyjmuje na siebie ryzyka ekspozycji wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, której wartość przekracza 25% wartości Tier I.

Na 31 grudnia 2023 roku oraz na 31 grudnia 2022 roku limity koncentracji nie były przekroczone. Na 31 grudnia 2023 roku poziom ryzyka koncentracji Banku z tytułu największego zaangażowania wobec pojedynczego podmiotu wyniósł 15,45% kapitału Tier I Banku (na 31 grudnia 2022 roku 20,26%).

Struktura zaangażowania w 5 największych Grup Klientów Powiązanych:

Podmiot	Zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe na 31.12.2023 r.	Udział w obligu kredytowym i pozabilansie na 31.12.2023 r.	Zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe na 31.12.2022 r.	Udział w obligu kredytowym i pozabilansie na 31.12.2022 r.
1.	2.	3.	4.	5.
GRUPA 1	4 996 423,73	4,26%	5 638 804,09	5,79%
GRUPA 2	4 513 630,42	3,85%	5 158 853,68	5,30%
GRUPA 3	2 619 349,02	2,24%	2 781 652,10	2,86%
GRUPA 4	2 543 620,26	2,17%	2 539 590,37	2,61%
GRUPA 5	2 370 849,07	2,02%	2 392 656,46	2,46%
RAZEM:	17 043 872,50	x	18 511 556,70	x

*Zaangażowanie wyłączone spod limitu koncentracji zaangażowań.

Na 31 grudnia 2023 roku największa koncentracja zaangażowania w grupę powiązanych kredytobiorców wynosiła 4,26% portfela kredytowego Banku (na 31 grudnia 2022 roku 5,79%). Na 31 grudnia 2023 roku największa koncentracja zaangażowania w grupę powiązanych klientów wyniosła odpowiednio: 14,77% kapitału Tier I (na 31 grudnia 2022 roku 20,26%).

Grupa 1 - 5 - powiązania osobowe.

Bank nie jest zaangażowany w kredytowanie grup kapitałowych.

Koncentracja branżowa na dzień 31.12.2023 r. oraz 31.12.2022 r.

Branża gospodarki:	Zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe na 31.12.2023 r.	Udział w zaangażowaniu bilansowym i pozabilansie na 31.12.2023 r.	Wartość bilansowa na 31.12.2022 r.	Udział w zaangażowaniu bilansowym i pozabilansie na 31.12.2022 r.
1.	2.	3.	4.	5.
ADMINISTRACJA PUBLICZNA	3 235 513,13	2,75%	2 972 189,91	3,05%
BUDOWNICTWO	5 506 002,07	4,69%	1 913 368,61	1,96%
DOSTAWA WODY	296 393,70	0,25%	311 238,66	0,32%
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	215 208,00	0,18%	-	-

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I TECHNICZNA	94 259,47	0,08%	135 461,80	0,14%
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	-	-	-	-
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	-	-	-	-
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	3 551 421,56	3,02%	3 972 320,39	4,08%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	5 017 232,54	4,27%	3 227 310,14	3,31%
EDUKACJA	-	-	-	-
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	-	-	-	-
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	15 116 634,89	12,87%	12 707 316,78	13,04%
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	-	-	-	-
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	890 027,02	0,76%	675 690,47	0,69%
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	1 123 618,88	0,96%	2 728 334,33	2,80%
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	6 316 481,50	5,38%	4 260 904,90	4,37%
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	56 512 928,43	48,10%	46 792 807,92	48,01%
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	776 308,78	0,66%	889 726,04	0,91%
POZOSTAŁE BRANŻE:	2 215 554,24	1,89%	1 743 893,09	1,79%
OSOBY FIZYCZNE*	16 611 597,38	14,14%	15 138 333,89	15,53%
RAZEM:	117 479 181,59	100,00%	97 468 896,93	100,00%

*Grupa klientów ujęta w celu kompletności prezentacji danych

W Banku stosowane są limity branżowe, których celem jest ograniczanie poziomu ryzyka związanego z finansowaniem klientów instytucjonalnych prowadzących działalność w wybranych branżach charakteryzujących się wysokim poziomem ryzyka kredytowego oraz unikanie nadmiernego poziomu koncentracji branżowej.

W strukturze zaangażowania branżowego Banku dominują podmioty działające w branżach: Rolnictwo - 48,10%; Handel Hurtowy i Detaliczny - 12,87%; Przetwórstwo Przemysłowe - 5,38%; Budownictwo - 4,69% oraz Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne - 4,27%.

Geograficzne segmenty rynku:

Wyszczególnienie:	Wartość bilansowa i pozabilansowa na 31.12.2023 r.	Udział na 31.12.2023 r.	Wartość bilansowa i pozabilansowa na 31.12.2022 r.	Udział na 31.12.2022 r.
1.	2.	3.	4.	5.
Gmina Liw i Miasto Węgrów	77 658 582,48	66,10%	60 437 023,70	62,01%
Gmina Grębków	19 049 770,56	16,22%	20 339 445,85	20,87%
Gmina Wierzbno	7 407 021,46	6,30%	7 231 525,46	7,42%
Gmina Sadowne	7 881 006,96	6,71%	4 468 827,28	4,58%
Gmina Stoczek	5 482 800,13	4,67%	4 992 074,64	5,12%
RAZEM:	117 479 181,59	100,00%	97 468 896,93	100,00%

W działalności Banku nie występują znaczące koncentracje w segmenty rynku, podmioty czy branże. W ocenie Banku ryzyko z tym związane kształtuje się na bezpiecznym poziomie.

5.Struktura należności banku w podziale na poszczególne kategorie, ustalone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. c ustawy, z wyszczególnieniem kredytów i pożyczek, lokat w innych bankach i w innych podmiotach finansowych.

5.1. Struktura należności Banku w podziale na kategorie:

Podmiot:	31.12.2023 r.		31.12.2022 r.	
	Wartość bilansowa (w zł):	Wsk. struktury (w %):*	Wartość bilansowa (w zł):	Wsk. struktury (w %)*
1.	2.	3.	4.	5.
Sektor finansowy, w tym:	144 581 203,55	57,88%	132 422 084,67	58,83%
Kredyty w sytuacji normalnej:	-	-	-	-
Kredyty pod obserwacją.:	-	-	-	-
Poniżej standardu:	-	-	-	-
Wątpliwe:	-	-	-	-
Stracone:	-	-	-	-
Lokaty:	109 268 264,62	75,58%	99 209 586,31	74,92%
Inne należności:	35 312 938,93	24,42%	33 212 498,36	25,08%
Sektor niefinansowy, w tym:	101 981 191,69	40,83%	89 690 649,01	39,85%
Kredyty w sytuacji normalnej:	96 261 135,82	94,39%	83 040 067,41	92,58%
Kredyty pod obserwacją.:	5 720 055,87	5,61%	6 373 055,37	7,11%
Poniżej standardu:	-	-	277 526,23	0,31%
Wątpliwe:	-	-	-	-
Stracone:	-	-	-	-
Inne należności:	-	-	-	-
Sektor budżetowy, w tym:	3 235 513,13	1,30%	2 972 189,91	1,32%
Kredyty w sytuacji normalnej:	3 235 513,13	100,00%	2 972 189,91	100,00%
Pod obserwacją:	-	-	-	-
Poniżej standardu:	-	-	-	-
Wątpliwe:	-	-	-	-
Stracone:	-	-	-	-
Inne należności:	-	-	-	-
Należności ogółem:	249 797 908,37	100,00%	225 084 923,59	100,00%

* wskaźnik struktury dla poszczególnych sektorów został wyliczony jako udział danego sektora w należnościach ogółem, wskaźnik struktury dla poszczególnych kategorii ryzyka został wyliczony jako udział danej kategorii w danym sektorze

a) należności z odroczonym terminem zapłaty:

Bank obsługuje 2 umowy restrukturyzowane z lat ubiegłych na łączną wartość bilansową brutto 1 422 493,26 zł, na które utworzono rezerwy i odpisy w wysokości 1 422 493,26 zł;

b) należności przeterminowane i należności sporne, na które nie utworzono rezerw celowych lub nie dokonano odpisu aktualizującego - nie wystąpiły.

5.2. informacja o kredytach i pożyczkach, od których bank nie nalicza odsetek :

Bank w okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie naliczał odsetek od ekspozycji kredytowych na łączną wartość: 697 026,68 zł w związku z ogłoszoną upadłością Klienta,

5.3. Aktywa finansowe:

a) aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - nie występują,

b) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu - nie wystąpiły,

c) kredyty i pożyczki oraz inne należności Banku:

Kredyty i pożyczki i inne należności udzielone przez Bank wykazano w punkcie 5.1.

d) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności:

Lp.	Wyszczególnienie:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2023 r.	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2022 r.
1.	2.	3.	4.
1.	Bony pieniężne	94 939 634,29	84 936 533,34
2.	Obligacje skarbowe	35 087 731,64	35 073 765,75
3.	Obligacje monetarnych instytucji finansowych	1 893 567,68	1 901 227,14
4.	Obligacje instytucji samorządowych	14 977 310,76	11 960 235,00
5.	Obligacje podmiotów sektora finansowego	3 037 094,11	3 036 295,11
	RAZEM:	149 935 338,48	136 908 056,34

e) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:

Lp.	Wyszczególnienie:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2023 r.	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2022 r.
1.	2.	3.	4.
1.	Akcje BPS	1 944 146,25	1 944 146,25
2.	Udział w SSOZ	2 000,00	2 000,00
3.	Udział SSOZ	3 000,00	3 000,00
4.		-	-
5.		-	-
	RAZEM:	1 949 146,25	1 949 146,25

5.4. Informacja aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywach i zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, dla których nie było możliwe ustalenie w sposób wiarygodny wartości godziwej, ze wskazaniem oszacowanej wartości;

Na dzień bilansowy akcje w Banku Zrzeszającym BPS oraz udział w SSOZ zostały wycenione według ceny nabycia zgodnie z par. 36 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków.

6. Informacje o kredytach i pożyczkach oraz innych należnościach banku, a także o instrumentach zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym, wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy:

6.1. Wartość kredytów i pożyczek oraz innych należności banku zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - nie wystąpiły,

6.2. Wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy, bez uwzględnienia wartości instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym - nie wystąpiły,

6.3. Wartość, o którą instrumenty zabezpieczające przed ryzykiem kredytowym zmniejszają wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe - nie wystąpiły,

6.4. Wartość zmiany, w danym okresie sprawozdawczym i narastająco, wartości godziwej kredytów i pożyczek oraz innych należności banku, która wynika ze zmian ryzyka kredytowego – nie wystąpiły,

6.5. Wartość zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, jaka wystąpiła w danym okresie sprawozdawczym i narastająco – nie wystąpiły.

7. Informacje o zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, wykazując odrębnie:

7.1. Wartość zobowiązań finansowych zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – nie wystąpiły,

7.2. Wartość zobowiązań finansowych zakwalifikowanych jako przeznaczone do obrotu - nie wystąpiły,

7.3. Różnicę pomiędzy wartością bilansową zobowiązań finansowych a wartością, którą Bank byłby zobowiązany zapłacić w terminie wymagalności - nie wystąpiły.

8. Dane o wartości posiadanych instrumentów finansowych, z uwzględnieniem:

8.1. Instrumenty finansowe znajdujące się w obrocie giełdowym:

Lp.	Nazwa instrumentu finansowego:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2023 r.	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2022 r.
1.	2.	3.	4.
1.	Obligacje skarbowe	35 087 731,64	35 073 765,75
	RAZEM:	35 087 731,64	35 073 765,75

8.2 instrumenty finansowe znajdujące się w obrocie pozagiełdowym:

Lp.	Nazwa instrumentu finansowego:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2023 r.	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2022 r.
1.	2.	3.	4.
1.	Instrumenty finansowe notowane na rynku Catalyst -obligacje komunalne, obligacje korporacyjne, obligacje spółdzielcze,	3 037 094,11	3 036 295,11
	RAZEM:	3 037 094,11	3 036 295,11

8.3. Papiery wartościowe z nieograniczoną zbywalnością, nieznajdujące się w obrocie na rynku regulowanym:

Lp.	Nazwa instrumentu finansowego:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2023 r.	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2022 r.
1.	2.	3.	4.
1	Bony pieniężne	94 939 634,29	84 936 533,34
2	Obligacje korporacyjne	1 893 567,68	1 901 227,14
3.	Obligacje komunalne (miasta, gminy, powiaty, województwa, związki miast, związki gmin, związki powiatów)	14 977 310,76	11 960 235,00
	RAZEM:	111 810 512,73	98 797 995,48

8.4. Papiery wartościowe z ograniczoną zbywalnością:

Lp.	Nazwa instrumentu finansowego:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2023 r.	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2022 r.
1.	2.	3.	4.
1.	Akcje Banku Zrzeszającego BPS	1 944 146,25	1 944 146,25
2.	Udział w SSOZ	5 000,00	5 000,00
	RAZEM:	1 949 146,25	1 949 146,25

8.5. Wartość rynkowa instrumentów finansowych, w przypadku gdy jest różna od wartości wykazywanej w bilansie – nie wystąpiły.

9. Informacje o zawartych przez Bank umowach, których skutkiem będzie powstanie instrumentu finansowego - nie wystąpiły.

10. Informacje o posiadanych udziałach i akcjach, w podziale na jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone - nie wystąpiły.

Informacja o posiadanych akcjach i udziałach została zawarta w punkcie 5.2.e. Bank nie posiada udziałów i akcji w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych.

11. Informacje o wartości posiadanych udziałów i akcji w jednostkach podporządkowanych, które Bank przeznaczył do sprzedaży – nie wystąpiły.

12. W przypadku przekwalifikowania składnika aktywów finansowych ujawnieniu podlegają informacje o wartości i kategorii przekwalifikowanych aktywów oraz o przyczynach przekwalifikowania – nie wystąpiły.

13. W przypadku przekwalifikowania składnika aktywów finansowych z kategorii aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywów dostępnych do sprzedaży albo z kategorii aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności:

13.1 wartości aktywów finansowych przekwalifikowanych do i z każdej kategorii, a także przyczyny przekwalifikowania - nie wystąpiły,

13.2 wartości bilansowej i wartości godziwej składników aktywów finansowych, które zostały przekwalifikowane w okresie sprawozdawczym oraz w poprzednich okresach sprawozdawczych - nie wystąpiły,

13.3 wyjątkowych okolicznościach wraz z faktami wskazującymi na to, iż były one wyjątkowe, gdy składnik aktywów finansowych został przekwalifikowany zgodnie z § 32 ust. 1 rozporządzenia - nie wystąpiły.

13.4 przychodach lub kosztach z tytułu wyceny składnika aktywów finansowych, w okresie sprawozdawczym oraz w poprzednich okresach sprawozdawczych- nie wystąpiły,

13.5 przychodach lub kosztach z tytułu wyceny, które zostałyby ujęte w okresie sprawozdawczym, jeżeli dany składnik aktywów finansowych nie zostałby przekwalifikowany - nie wystąpiły,

13.6 efektywnej stopie procentowej i szacunkowej kwocie przepływów pieniężnych, które bank spodziewa się odzyskać, na dzień przekwalifikowania składnika aktywów finansowych - nie wystąpiły.

14. W przypadku przeniesienia praw majątkowych zakwalifikowanych do aktywów finansowych (przeniesienie aktywów), które nie są wyłączone z bilansu, ujawnieniu podlegają następujące informacje w odniesieniu do każdej kategorii aktywów finansowych - nie wystąpiły.

15. Informacje o zastawie na mieniu Banku, wraz z postanowieniami i warunkami ustanowienia zastawu oraz wartości bilansowej składników aktywów finansowych, które Bank zastawił jako zabezpieczenie zobowiązań - nie wystąpiły.

16. Informacje o posiadanych instrumentach finansowych z wbudowanymi instrumentami pochodnymi - nie wystąpiły.

17. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku – nie dotyczy.

18. Informacje o należnościach od banków prowadzących działalnością maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich - nie dotyczy.

19. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku o należnościach od Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych - nie dotyczy.

20. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku o zobowiązaniach od Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych: zobowiązania wobec funduszu rozliczeniowego, zobowiązania wobec funduszu rekompensat - nie dotyczy.

21. Informacje o należnościach od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe, w podziale na należności od poszczególnych giełd i spółek prowadzących rynek pozagiełdowy dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego Banku – nie dotyczy.

22. Informacje o zobowiązaniach od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe, w podziale na zobowiązania od poszczególnych giełd i spółek prowadzących rynek pozagiełdowy dotyczące wydzielonego organizacyjnie maklerskiego Banku - nie dotyczy.

23. Informacje o zobowiązaniach od banków prowadzących działalność maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich - nie dotyczy.

24. Informacje o zmianach wartości funduszy wydzielonych dla oddziałów zagranicznych, z uwzględnieniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeń i zmniejszeń, z podziałem na poszczególne podmioty, oraz stanu na koniec roku obrotowego - nie dotyczy.

25. Dane dotyczące zmian stanu wartości niematerialnych i prawnych:

25.1 Zmiany stanu wartości niematerialnych i prawnych:

Nazwa wartości niematerialnych i prawnych grupy:	Wartość brutto na początek roku obrotowego:	Zwiększenia:	Zmniejszenia:	Wartość brutto na koniec roku obrotowego:
1.	2.	3.	4.	5.
Prawa majątkowe – licencje		-	-	-
Oprogramowanie	119 198,92	8 232,14	-	127 431,06

25.1 c.d. Umorzenie – amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych:

Umorzenie na początek roku obrotowego:	Amortyzacja za rok:	Inne zwiększenia:	Zmniejszenia:	Umorzenie na koniec roku obrotowego:	Stan na początek roku obrotowego (netto):	Stan na koniec roku obrotowego (netto):
6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
		-	-	-	-	-
115 634,97	2 624,52	-	-	118 259,49	3 563,95	9 171,57
115 634,97	2 624,52	-	-	118 259,49	3 563,95	9 171,57

25.2 Wartość obcych wartości niematerialnych prawnych używanych na podstawie umowy, o której mowa w art. 3 ust. 4 ustawy – nie dotyczy.

26. Dane dotyczące użytkowanych rzeczowych aktywów trwałych:

26.1. Zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych:

Nazwa rzeczowych aktywów trwałych :	Wartość brutto na początek roku obrotowego:	Zwiększenia:	Zmniejszenia:	Wartość brutto na koniec roku obrotowego:
1.	2.	3.	4.	5.
Grunty oraz pr. wieczystego użytkowania- grupa 0	18 309,29	-	-	18 309,29
Budynki i budowle - grupy 1-2	4 630 788,31	57 600,00	-	4 688 388,31
Maszyny i urządzenia - grupa 3-6	759 617,21	147 716,35	64 362,32	842 971,24
Środki transportu – grupa 7	194 813,50	-	-	194 813,50
Narzędzia i przyrządy – grupa 8	944 963,06	248 465,10	138 921,65	1 054 506,51
Środki trwałe w budowie	11 872,34	130 638,30	11 872,34	130 638,30
Zaliczki na środki trwałe w budowie	-	-	-	-
Inwestycje w obcych środkach trwałych	17 746,32	-	-	17 746,32
RAZEM:	6 578 110,03	584 419,75	215 156,31	6 947 373,47

26.1. Umorzenie – amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych:

Umorzenie na początek roku obrotowego:	Amortyzacja za rok:	Inne zwiększenia:	Zmniejszenia:	Umorzenie na koniec roku obrotowego:	Stan na początek roku obrotowego (netto):	Stan na koniec roku obrotowego (netto):
6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
15 869,43	-	-	-	15 869,43	2 439,86	2 439,86
1 777 429,04	115 686,85	-	-	1 893 115,89	2 853 359,27	2 795 272,42
637 479,59	33 885,24	-	64 362,32	607 002,51	122 137,62	235 968,73
194 813,50	-	-	-	194 813,50	-	-
783 199,73	50 811,09	-	138 921,65	695 089,17	161 763,33	359 417,34
-	-	-	-	-	11 872,34	130 638,30
-	-	-	-	-	-	-
16 711,12	1 035,20	-	-	17 746,32	1 035,20	-
3 425 502,41	201 418,38	-	203 283,97	3 423 636,82	3 152 607,62	3 523 736,65

26.2. Wartość obcych środków trwałych używanych na podstawie umowy, o której mowa w art. 3 ust. 4 ustawy - nie dotyczy.

27. Informacje na temat aktywów przejętych za długi w podziale na nieruchomości i pozostałe składniki majątku: nie wystąpiły

28. Informacje o aktywa trwałych przeznaczonych do zbycia: nie wystąpiły

29. Wykaz pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów oraz rozliczeń międzyokresowych przychodów:

Lp.	Wyszczególnienie:	Dane na:	
		31.12.2023 R.	31.12.2022 R.
1.	2.	4.	3.
1.	Rozliczenia międzyokresowe czynne z tego:	884 250,46	629 724,96
1.1.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	853 757,00	608 203,00
1.2.	Pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	30 493,46	21 521,96
	- opłaty ubezpieczenia	15 771,22	8 621,02
	- pozostałe	14 722,24	12 900,94
2.	Koszty i przychody rozliczone w czasie:	98 592,13	77 644,41
2.1.	Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne, w tym:	-	-
2.2.	Pozostałe rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym:	98 592,13	77 644,41
	- prowizja od kredytów rozliczana liniowo	94 647,35	74 852,53
	- prowizja z tytułu udzielonej gwarancji rozliczana liniowo	3 944,78	2 791,88

30. Dane o strukturze własności kapitału podstawowego, w tym ilość, rodzaj i wartość nominalna akcji oraz wartość udziałów z wyszczególnieniem akcjonariuszy lub udziałowców posiadających ponad 5% głosów na walnym zgromadzeniu;

W Banku nie wystąpili udziałowcy posiadających ponad 5% głosów na Zebraniu Przedstawicieli.

31. Dane o uprzywilejowaniu i ograniczeniu praw związanych z daną grupą akcji, w tym dotyczących podziału dywidend i zwrotu kapitału - nie dotyczy.

32. Informacje o akcjach własnych będących w posiadaniu banku lub w posiadaniu jednostek zależnych, współzależnych i stowarzyszonych - nie dotyczy.

33. Informacje o zobowiązaniach z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy lub nadwyżki bilansowej:

Zobowiązania z tytułu zatwierdzonej do wypłaty oprocentowania udziałów członkowskich na dzień 31.12.2023 r. wynoszą 0,00 zł.

34. Informacje w zakresie zobowiązań podporządkowanych obejmujące:

1) wartość poszczególnych pożyczek oraz waluty, w jakich zostały zaciągnięte - nie wystąpiły

2) warunki oprocentowania i terminy wymagalności pożyczek - nie wystąpiły

35. Informacja o stanie i zmianach rezerw celowych:

Lp.	Wyszczególnienie:	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Przebiegowa zmiana gr.ryzyka/zawyżenie obrotów	Stan rezerw na koniec roku obrotowego:	Wymagany poziom rezerw celowych:
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Rezerwy celowe od należności od sektora niefinansowego, w tym:	5 132 945,22	859 796,09	-	3 886 433,01	-	2 106 308,30	2 106 308,30
	- w sytuacji normalnej i pod obserwacją	126 741,90	75 036,10	-	65 050,88	-	136 727,12	136 727,12
	- poniżej standardu	277 526,23	119,39	-	7 410,33	- 270 235,29	-	-
	- wątpliwe	1 880 978,33	-	-	1 880 978,33	-	-	-
	- stracone	2 847 698,76	784 640,60	-	1 932 993,47	270 235,29	1 969 581,18	1 969 581,18
2.	Rezerwy celowe od należności sektora budżetowego	-	-	-	-	-	-	-
	RAZEM:	5 132 945,22	859 796,09	-	3 886 433,01	-	2 106 308,30	2 106 308,30

36. Dane o rezerwach na przyszłe zobowiązania według rodzaju zobowiązania według rodzaju zobowiązań, z uwzględnieniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeń i wykorzystania oraz stanu na koniec roku obrotowego:

Lp.	Wyszczególnienie:	Stan rezerw na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Stan rezerw na koniec roku obrotowego:
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	1 071 107,00	227 289,00	31 350,00	20 425,00	1 246 621,00
2.	Rezerwa na odprawy emerytalne	229 287,00	35 595,00	83 050,00	-	181 832,00
3.	Rezerwy na pozostałe przyszłe świadczenia pracowników	-	-	-	-	-
4.	Rezerwa na ryzyko ogólne	-	-	-	-	-
5.	Rezerwa na zobowiązania pozbilansowe	-	-	-	-	-
6.	Rezerwy na przyszłe zobowiązania sądowe	-	-	-	-	-
7.	Rezerwy na przyszłe zobow. np. TSUE	-	-	-	-	-
8.	Inne rezerwy	406 325,26	3 342 142,24	3 209 808,04	-	538 659,46
	RAZEM:	1 706 719,26	3 605 026,24	3 324 208,04	20 425,00	1 967 112,46

37. Dane o stanie odpisów aktualizujących, z wyłączeniem rezerw celowych, według rodzajów aktywów, ze wskazaniem obrotowego stanu na początek roku obrotowego, zwiększeń i zmniejszeń oraz stanu na koniec roku:

Lp.	Wyszczególnienie:	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Przebieganie zmiany gr. ryzyka/ zawyżenie obrotów	Stan na koniec roku obrotowego:
1.	2.	3.	4.	5.	6.	6.	7.
1.	Odpisy aktual.od należności sektor niefinansowy, w tym:	368 184,79	126 125,41	-	271 552,94	-	222 757,26
	- w syt.normalnej i pod	30 657,20	30 382,17	-	60 713,70		325,67
	- poniżej standardu	-	903,48	-	903,48	-	-
	- wątpliwe	15 398,15	112,58	-	15 510,73	-	-
	- stracone	322 129,44	94 727,18	-	194 425,03	-	222 431,59
2.	Odpisy aktual.od na. s. budżetowy	-	203,61	-	203,61	-	-
3.	Instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	-
	- obligacje	-	-	-	-	-	-
	- jednostki	-	-	-	-	-	-
	- certyfikaty	-	-	-	-	-	-
4.	Pozostałe aktywa	35 727,41	-	-	35 727,41	-	-
	RAZEM:	403 912,20	126 329,02	-	307 483,96	-	222 757,26

38. Dane o zobowiązaniach pozabilansowych w tym warunkowych z tytułu udzielonych zabezpieczeń:

Lp.	Wyszczególnienie:	31.12.2023 r.	31.12.2022 r.
1.	2.	3.	4.
I.	1. Zobowiązania warunkowe udzielone:	12 262 476,77	4 806 058,01
	a) finansowe	11 967 500,77	4 726 290,01
	b) gwarancyjne	294 976,00	79 768,00
	2. Zobowiązania warunkowe otrzymane:	-	-
	a) finansowe	-	-
	b) gwarancyjne	-	-
II	Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	-	-
III.	Pozostałe	109 165 500,47	102 489 826,66

38.1. Wykaz udzielonych gwarancji i poręczeń, w tym wekslowych oraz innych udzielonych zobowiązań o charakterze gwarancyjnym.

Bank udzielił 2 gwarancje na łączną kwotę 294 976,00 zł. Jedna gwarancja w kwocie 79 768,00 zł udzielona spółce z o.o.

Druga gwarancja w kwocie 215 208,00 zł udzielona podmiotowi finansowemu. Obie gwarancje kończą się w 2024 r.

38.2. Gwarancje i poręczenia emisji udzielone emitentom – nie wystąpiły,

38.3. Kontrakty opcji subskrypcji lub sprzedaży akcji zwykłych Banku – nie wystąpiły,

38.4. Informacje o zaproponowanej wypłacie dywidendy, jeśli nie została ona formalnie zatwierdzona, a także o jakichkolwiek nieujętych skumulowanych dywidendach z akcji uprzywilejowanych – nie dotyczy,

38.5. Szczegółowe dane o aktywach Banku, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań Banku oraz zobowiązań strony trzeciej, a także o wartości zobowiązań Banku podlegających zabezpieczeniu tymi aktywami – nie wystąpiły,

38.6. Informacje na temat nie ujętych w bilansie transakcji z przyrzeczeniem odkupu – nie dotyczy,

38.7. Informacje o udzielonych zobowiązaniach finansowych, w tym o udzielonych zobowiązaniach nieodwołalnych - podano w punkcie

38.1

Kwota 11 967 500,77 zł dotyczy przyznanych a nie wykorzystanych kredytów przez osoby prawne, osoby fizyczne i jednostki nieposiadające osobowości prawnej. Uruchomienie w/w kredytów jest określone stosownymi warunkami w zawartych umowach.

Pozostałe pozycje pozabilansowe w kwocie 109 165 500,47 zł dotyczą przyjętych zabezpieczeń do udzielonych kredytów i obejmują zabezpieczenia uprawniające do zastosowania pomniejszych podstawy w chwili tworzenia rezerw celowych oraz inne zabezpieczenia, nie obniżające podstawy tworzenia rezerw. Przyjęte zabezpieczenia to głównie hipoteki na nieruchomościach, zastawy na rzeczach ruchomych, poręczenia wekslowe i cywilne i pozostałe zabezpieczenia.

38.8. Informacje o wartości nominalnej instrumentów bazowych na instrumenty pochodne – nie występują.

39. Stosowane przez Bank zasady rachunkowości zabezpieczeń z uwzględnieniem podziału na zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych oraz zabezpieczenie inwestycji w podmiocie zagranicznym – nie dotyczy.

40. Dane na temat znaczących warunków umów dotyczących instrumentów finansowych, które mogą wpływać na wartość terminu i stopień pewności przyszłych przepływów środków pieniężnych, z uwzględnieniem podziału na rodzaje aktywów i zobowiązań finansowych, zarówno bilansowych, jak i pozabilansowych – nie dotyczy.

41. Informacje z zakresu rachunku zysków i strat:

41.1. Informacje o przychodach, w tym z tytułu prowizji, i kosztach prowadzenia przez Bank działalności maklerskiej – nie dotyczy,

41.2. Dane o odpisach amortyzacyjnych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych:

Nazwa – Grupa:	Amortyzacja za 2023 r.	Amortyzacja za 2022 r.
1.	2.	3.
Środki trwałe:	201 418,38	203 433,53
Grunty - 0	-	-
Budynki i lokale - 1	115 686,85	114 843,72
Budowle - 2	-	-
Inwestycje w obcych obiektach	1 035,20	1 774,63
Kotły i maszyny energetyczne - 3	6 102,72	7 158,18
Maszyny i urządzenia ogólnego zastosowania - 4	18 827,69	25 108,78
Maszyny i urządzenia specjalistyczne - 5	-	-
Urządzenia techniczne - 6	8 954,83	8 339,94
Środki transportu - 7	-	-
Narzędzia i przyrządy - 8	50 811,09	46 208,28
Wartości niematerialne i prawne:	2 624,52	5 756,59
RAZEM:	204 042,90	209 190,12

Aktualizacji wartości majątku trwałego rzeczowego i finansowego w roku 2022 i 2023 nie przeprowadzano.

41.3. Dane o skutkach wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do poziomu wartości godziwej – nie wystąpiły,

41.4. Informacje o przychodach i kosztach z tytułu wyłączonych z bilansu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży – nie wystąpiły,

41.5. Informacje o przychodach i kosztach z tytułu sprzedanych aktywów finansowych, których wartość godziwa nie mogła być wcześniej wiarygodnie wyceniona, ze wskazaniem wartości bilansowej aktywów ustalonej nadziei sprzedaży – nie wystąpiły,

41.6. Informacje o zyskach i stratach nadzwyczajnych – nie wystąpiły,

41.7. Informacje o dokonanych odpisach aktualizujących lub rezerwach celowych należności nieściągalnych, z podziałem na tytuły odpisów, i sposób dokonania odpisu w ciężar utworzonych rezerw, w ciężar kosztów operacji finansowych oraz w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych, z wyszczególnieniem strat poniesionych z tytułu kredytów i pożyczek,

Tytuł odpisu:	Sposób dokonania odpisu:		
	w ciężar utworzonych rezerw:	w ciężar kosztów operacji finansowych:	w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych:
1.	2.	3.	4.
koszty spisania należności nieściągalnych z tytułu zaległej prowizji	1 041,25	-	-
RAZEM:	1 041,25	-	-

Straty poniesione z tytułu kredytów i pożyczek w 2023 r. wyniosły 0,00 zł.

Informację o rodzajach utworzonych rezerw oraz odpisów aktualizacyjnych podano w punkcie 35 i 37 informacji dodatkowej.

41.8. Informacje o przychodach z tytułu dywidend, w podziale na jednostki, od których otrzymano dywidendy:

Bank nie otrzymał dywidendy za 2022 r. z tytułu posiadanych akcji i udziałów.

41.9. Informacje o nakładach poniesionych w związku z nabyciem lub wytworzeniem środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz o planowanych nakładach w okresie najbliższych 12 miesięcy:

Nakłady na :	Poniesione w bieżącym roku obrotowym:	Planowane na następny rok obrotowy:
1.	2.	3.
1. Wartości niematerialne i prawne	8 232,14	10 000,00
2. Środki trwałe w budowie	130 638,30	-
RAZEM:	138 870,44	10 000,00

41.10. Propozycje podziału zysku lub pokrycia straty za rok obrotowy:

Wyszczególnienie:	Kwota:
1.	2.
Zysk netto do podziału - proponuje się przeznaczyć na:	16 500 758,86
Fundusz zasobowy	16 400 758,86
ZFŚS	100 000,00

41.11. Informacje o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w roku obrotowym lub przewidzianej do zaniechania w następnym okresie sprawozdawczym, wraz z wyjaśnieniami przyczyn zaniechania – nie dotyczy.

42. Informacje o wartości aktywów i utworzonej rezerwy na odroczonego podatku dochodowy:

Wyszczególnienie:	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenia	Zmniejszenia:	Stan na koniec roku obrotowego:
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	519 088,00	74 146,00	-	593 234,00
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	608 203,00	245 554,00	-	853 757,00

Rozliczenie rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwy odniesione na:		Aktywa odniesione na :	
Wynik finansowy:	Kapitał własny:	Wynik finansowy:	Kapitał własny:
74 146,00	-	245 554,00	-
W tym z lat ubiegłych:	-	W tym z lat ubiegłych:	-

Podatek dochodowy obciążający wynik finansowy za 2023 rok wynosił:
z tego:

- a) Cześć bieżąca -
b) Cześć odroczonego -

3 148 902,00
3 320 310,00
- 171 408,00

43. Zagregowane dane dotyczące:

43.1. korzystania z kredytów, pożyczek, gwarancji lub poręczeń przez pracowników, członków zarządu lub organów nadzorczych, ze wskazaniem warunków oprocentowania i terminów spłaty:

Stan zadłużenia z tytułu udzielonych kredytów pracownikom Banku, członkom Zarządu i członkom Rady Nadzorczej przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie:	Liczba osób korzystających z kredytu	Zaangażowanie bilansowe	Zaangażowanie pozabilansowe	Razem
Rada Nadzorcza	2	2 667 108,07	-	2 667 108,07
Zarząd	3	217 279,00	-	217 279,00
Pracownicy	4	415 872,00	1 400,00	417 272,00
RAZEM:	9	3 300 259,07	1 400,00	3 301 659,07

Nie udzielano pożyczek, gwarancji lub poręczeń. Wyżej wymienione kredyty znajdują się w sytuacji normalnej i zostały udzielone na warunkach ogólnie dostępnych.

Wobec członków Rady Nadzorczej, Zarządu oraz pracowników Banku nie stosowano ulgowych stóp procentowych jak również prowizji i opłat.
Wyżej wymienione zadłużenie dotyczy następujących terminów:

Wyszczególnienie:	Kwota:
- do 1 roku -	1 400,00
- od 1- 3 lat -	46 523,00
- powyżej 3 lat -	3 253 736,07
RAZEM:	3 301 659,07

43.2. Wynagrodzenia, łącznie z wynagrodzeniem z zysku, wypłaconych lub należnych członkom zarządu lub organów nadzorczych Banku:

Wyszczególnienie:	kwota:
- Rada Nadzorcza	44 051,00
- Zarząd	527 788,38

Z nadwyżki bilansowej za 2022 r. nie wypłacono żadnych nagród.

43.3. Przeciętne w roku obrotowym zatrudnienia, w przeliczeniu na etaty:

Przeciętne zatrudnienie w 2023 r. wyniosło 42,5 etaty.

43.4 Koszty związane z utworzeniem rezerw na przyszłe zobowiązania wobec pracowników, z wyszczególnieniem tytułów:

W okresie sprawozdawczym Bank utworzył rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec pracowników w wysokości 262 884,00 zł, z tego:

Wyszczególnienie:	kwota:
- na nagrody jubileuszowe:	227 289,00
- na odprawy emerytalne:	35 595,00

43.5. Koszty poniesione na finansowanie pracowniczych programów emerytalnych - nie wystąpiły

44. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi z Bankiem kapitałowo lub organizacyjnie, z uwzględnieniem zasad polityki kredytowej Banku oraz procentowego udziału przypadającego na transakcje z tymi podmiotami – nie wystąpiły.

45. Informacje o istotnych transakcjach (wraz z ich kwotami) zawartych przez Bank na innych warunkach niż rynkowe ze stronami powiązаныmi, przez które rozumie się jednostki powiązane oraz:

- 1) osobę, która jest członkiem organu zarządzającego lub nadzorującego Banku lub jednostki z nim powiązanej, lub
- 2) osobę, która jest małżonkiem lub osobą faktycznie pozostającą we wspólnym pożyciu, krewnym lub powinowatym do drugiego stopnia, przysposobionym lub przysposabiającym, osobą związaną z tytułu opieki lub kurateli w stosunku do którejkolwiek z osób będących członkami organu zarządzającego lub nadzorującego Banku lub jednostki z nim powiązanej, lub
- 3) jednostkę kontrolowaną, współkontrolowaną lub inną jednostkę, na którą znaczący wpływ wywiera lub posiada w niej znaczącą ilość głosów, bezpośrednio albo pośrednio, osoba, o której mowa w pkt 1 i 2, lub
- 4) jednostkę realizującą program świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia, skierowany do pracowników banku lub jednostki powiązanej

– wraz z informacjami określającymi charakter tych transakcji; informacje dotyczące poszczególnych transakcji mogą być zgrupowane według ich rodzaju, z wyjątkiem przypadku, gdy informacje na temat poszczególnych transakcji są niezbędne dla zrozumienia ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy Banku - nie wystąpiły.

46. Informacje o celach i zasadach zarządzania ryzykiem:

Podejmowanie ryzyka wiąże się nierozdzielnie z prowadzoną przez Bank działalnością, powodując konieczność koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach oraz stałego poszukiwania form obrony przed tymi zagrożeniami.

Wprowadzony w Banku system zarządzania ryzykiem ma więc na celu przede wszystkim zapewnienie ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem bankowym, gwarantujące odpowiedni poziom bezpieczeństwa przy zachowaniu rentowności działalności, uwzględniające skalę prowadzonej działalności oraz zmiany zachodzące w samym Banku jak i jego otoczeniu.

Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikowanie, pomiar i szacowanie, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz kontrolowanie występującego w działalności Banku ryzyka służące zapewnieniu realizacji celów działania Banku.

Wprowadzona w Banku struktura organizacyjna jest dostosowana do skali działania Banku oraz profilu ponoszonego przez Bank ryzyka, ma na celu zapewnienie niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowanie przez Bank ryzyka.

Zarząd Banku odpowiada za wprowadzenie skutecznego, efektywnego i adekwatnego do skali działania Banku systemu zarządzania ryzykiem, natomiast Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad tym systemem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się na podstawie pisemnych regulacji, znanych wszystkim pracownikom biorącym udział w procesie zarządzania ryzykiem, podlegającym regularnym weryfikacjom mającym na celu ich dostosowanie do zmian profilu ryzyka i otoczenia gospodarczego Banku.

Wewnętrzne procedury Banku w zakresie zarządzania ryzykiem wskazują zasady służące określaniu wielkości podejmowanego ryzyka, zasady zarządzania ryzykiem, limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów oraz przyjęty system sprawozdawczości zarządczej.

46.1. Ryzyko rynkowe:

46.1.a Ryzyko walutowe: Nie dotyczy. Bank nie prowadzi działalności walutowej.

46.1.b Ryzyko stopy procentowej:

Ryzyko stopy procentowej rozumiane jest przez Bank jako możliwy negatywny wpływ zmiany stóp procentowych na wyniki finansowe oraz w konsekwencji na kształtowanie się poziomu funduszy własnych Banku. W Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie występują trzy podstawowe rodzaje ryzyka stopy procentowej:

- 1) Ryzyko niedopasowania terminów przeliczania – ryzyko wynikające ze struktury terminowej pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych instrumentów. Obejmuje ono zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej dochodowości (ryzyko równoległe) lub w sposób zróżnicowany w poszczególnych okresach (ryzyko nierównoległe),
- 2) Ryzyko bazowe – ryzyko wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności/wymagalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych. Ryzyko bazowe wynika z niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskiwanych i płaconych od różnych pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- 3) Ryzyko opcji klienta – ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku, gdy bank lub jego klient może zmienić poziom i terminy przepływów pieniężnych.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej

- Utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach niezagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej Banku.
- Utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany.
- Minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku.

Działania zmierzające do osiągnięcia celów

- Zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania bilansem, w tym limitów
- Identyfikacja ryzyka stopy procentowej przy nowo wdrażanych produktach.
- Prowadzenie pomiaru i kontroli istotnych kategorii ryzyka stopy procentowej dla potrzeb oceny ekspozycji oraz wyznaczania kapitału wewnętrznego.
- Rozwój metod pomiaru ryzyka stopy procentowej w tym doskonalenie narzędzi do zarządzania ryzykiem stopy procentowej poprzez wdrożenie nowych rozwiązań informatycznych.

46.2. Ryzyko kredytowe:

Ryzyko kredytowe jest to dla Banku ryzyko nieoczekiwane niewykonania zobowiązania lub pogorszenia się zdolności kredytowej zagrażającej wykonaniu zobowiązania. Ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat. Ryzyko kredytowe obejmuje w Banku ryzyko kontrahenta, ryzyko koncentracji, ryzyko rezydualne oraz ryzyko wynikające z detalicznych i zabezpieczonych hipotecznie ekspozycji kredytowych.

Nadrzędnym celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego, zrównoważonego i zdywersyfikowanego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Stosowane w Banku zasady zarządzania ryzykiem kredytowym znajdują się w następujących regulacjach wewnętrznych: Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych, Polityka zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, Polityka inwestycyjna, Strategia w zakresie zarządzania ekspozycjami nieobsługiwany, Instrukcja zarządzania wierzytelnościami trudnymi.

46.3. Ryzyko płynności:

Ryzyko płynności i finansowania to zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat, tym:

ryzyko finansowania - zagrożenie niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio- i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez bank z zobowiązań finansowych, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio- i długoterminowej, bądź w całości, bądź związanym z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności i finansowania

- Utrzymanie zapasu nadwyżki płynności na poziomie zapewniającym horyzont przeżycia (30 dni) bez konieczności sięgania do zobowiązań wobec sektora finansowego,
- Nieprzekraczanie limitów płynnościowych,
- Zapewnienie stabilnych źródeł finansowania,

Działania zmierzające do osiągnięcia celów

- Opracowanie i wdrożenie odpowiednich regulacji wewnętrznych, w tym w zakresie testów warunków skrajnych,
- Wdrożenie skutecznego, bieżącego procesu zarządzania środkami płynnymi, w tym nadwyżką płynności,
- Zapewnienie, by system informacyjny i informatyczny w banku pozwalał na codzienny pomiar, monitorowanie i raportowanie o poziomie płynności,
- Zapewnienie, by kierownictwo otrzymywało bieżące i adekwatne informacje o poziomie płynności w celu podejmowania decyzji strategicznych oraz oceny skuteczności systemu zarządzania płynnością,
- Stworzenie planów awaryjnych, uwzględniających różne scenariusze rozwoju niekorzystnych sytuacji,
- Wdrożenie skutecznego procesu planowania źródeł finansowania, w tym budowy i monitorowania planu finansowego.

46.4. Ryzyko operacyjne:

Ryzyko operacyjne zostało przez Bank określone jako ryzyko wynikające z możliwości wystąpienia straty wynikającej z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując także ryzyko prawne.

Celami strategicznymi Banku są:

- Minimalizowanie strat z tytułu ryzyka operacyjnego,
- Zapobieganie lub odpowiednie zarządzanie niwelowaniem skutków zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku,
- Usprawnianie działań prowadzonych przez Bank.

Działania zmierzające do osiągnięcia celów:

- Doskonalenie systemów zarządzania poszczególnymi czynnikami ryzyka operacyjnego,
- Doskonalenie procesów występujących w działalności banku, zmniejszając tym samym poziom ryzyka operacyjnego i strat operacyjnych,
- Doskonalenie systemu motywowania pracowników oraz zarządzania kadrami,
- Wykorzystywanie najlepszych, najbardziej efektywnych form zabezpieczania ryzyka operacyjnego.

47. Informacje dla wszystkich rodzajów aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zarówno bilansowych, jak i pozabilansowych:

47.1. Na temat obciążenia ryzykiem stopy procentowej, w tym umowne daty zmiany oprocentowania lub terminy płatności:

Pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje wszystkie pozycje wrażliwe na zmianę stopy procentowej.

W ramach posiadanych przez Bank pozycji zastosowana jest następująca klasyfikacja:

1) Aktywa:

- a) rachunki bieżące i pomocnicze w Banku Zrzeszającym oraz w innych bankach;
- b) lokaty w Banku Zrzeszającym;
- c) instrumenty finansowe, w tym dłużne papiery wartościowe;
- d) kredyty;
- e) pozostałe należności, które kształtują lub mogą kształtować wynik odsetkowy banku.

2) Pasywa:

- a) zobowiązania wobec Banków (rachunki pomocnicze);
- b) depozyty bieżące i terminowe sektora niefinansowego i samorządowego;
- c) pozostałe zobowiązania, które kształtują lub mogą kształtować wynik odsetkowy banku.

Kwota aktywów wrażliwych wynosi 398 361 tys. zł, w tym o stałej stopie 224 000 tys. zł.

Kwota pasywów wrażliwych wynosi 354 476 tys. zł, w tym wszystkie są o zmienniej stopie procentowej.

W strukturze bilansu aktywa wrażliwe stanowią 96,9%, a pasywa 86,2% sumy bilansowej banku.

Oszacowany przez Bank poziom ryzyka stopy procentowej w postaci zmiany wyniku odsetkowego z tytułu zmiany stóp procentowych o - 2,5 pp. wyniósł - 7 877 tys. zł i stanowił 23,28% funduszy własnych i 33,53% wyniku odsetkowego.

Lp.	Wyszczególnienie:	Aktywa wrażliwe na zmianę oprocentowania	Pasywa wrażliwe na zmianę oprocentowania
	Terminy przeszacowania:		
1.	2.	3.	4.
1.	Do 1 dnia roboczego (włącznie)	150 731 620,39	32 027 638,00
2.	Od 2 dni roboczych do tygodnia (włącznie)	136 836 189,02	7 645 865,00
3.	Powyżej tygodnia do 1 miesiąca (włącznie)	45 473 414,64	314 802 953,00
4.	Powyżej 1 do 3 miesięcy (włącznie)	12 371 082,78	
5.	Powyżej 3 do 6 miesięcy	39 081 515,84	
6.	Powyżej 6 miesięcy do 1 roku (włącznie)	8 624 405,14	
7.	Powyżej 1 roku do 2 lat (włącznie)	1 130 779,17	
8.	Powyżej 2 lat do 5 lat (włącznie)	3 885 206,86	
9.	Powyżej 5 lat	227 718,00	
RAZEM:		398 361 931,84	354 476 456,00

47.2 Na temat obciążenia ryzykiem kredytowym, w tym sumy wartości ekspozycji kredytowych będących aktywami lub zobowiązaniami pozabilansowymi, pomniejszone o wartość utworzonych rezerw celowych i odpisów aktualizujących bez uwzględnienia zabezpieczeń prawnych, która jest podstawą kalkulacji wymogu kapitałowego, o którym mowa w art. 128 ustawy – Prawo bankowe:

Kredyty i inne należności w kategorii: poniżej standardu, wątpliwe i stracone w wartości bilansowej brutto wyniosły 2 192 012,77 zł. Wskaźnik jakości portfela kredytowego na dzień 31.12.2023 r. ukształtował się na poziomie 2,04%. Nie przekracza on poziomu zaakceptowanego przez Bank tj. 6%. Wskaźnik ozerwowania kredytów wynosi 100,00%.

Wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe wyznaczany jest według metody standardowej.

Wyszczególnienie:	Wartość ekspozycji:	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem:	Wymóg kapitałowy:
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków	131 731 471,85	2 134 392,50	170 751,40
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	18 187 666,25	3 637 533,25	291 002,66
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	63 697,68	63 697,68	5 095,81
Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-	-	-
Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	-	-	-
Ekspozycje wobec instytucji	143 608 754,85	37 381 715,19	2 990 537,22
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	36 650 531,03	25 618 382,45	2 049 470,60
Ekspozycje detaliczne	65 424 241,08	40 296 799,62	3 223 743,97

Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	8 219 594,26	6 456 771,85	516 541,75
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	-	-	-
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-	-
Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	-	-	-
Ekspozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	-	-	-
Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	-	-	-
Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-	-
Ekspozycje kapitałowe	3 842 713,93	3 842 713,93	307 417,11
Inne pozycje	8 666 057,62	4 433 105,76	354 648,46
RAZEM:	416 394 728,55	123 865 112,23	9 909 208,98

Dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego nie wystąpił.

47.3. Wartość zabezpieczeń prawnych oraz innych pozycji wpływających na pomniejszenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego:

Gwarancja Skarbu Państwa, którą w całości objęte zostały obligacje wyemitowane przez PFR S.A. obniża wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego o 100%. Na dzień 31.12.2023 r. Bank posiadał obligacje PFR na kwotę 3 000 000,00 zł (wartość bilansowa 3 037 094,11 zł)

48. Analiza wiekowa przeterminowanych na dzień bilansowy wszystkich rodzajów aktywów finansowych w podziale na aktywa finansowe, w przypadku, w którym nastąpiła utrata wartości, i pozostałe aktywa:

Wyszczególnienie:	Aktywa finansowe z rozpoznaną utratą wartości:	Rezerwa celowa/Odpis aktualizujący:	Aktywa finansowe bez rozpoznanej utraty wartości:	Rezerwa celowa/Odpis aktualizujący:
Nieprzeterminowane	485 068,81	485 068,81	405 970 245,73	135 958,08
Przeterminowane od 1 dnia <= 30 dni	-	-	-	-
Przeterminowane > 30 dni <= 90 dni	-	-	72 980,45	1 094,71
Przeterminowane > 90 dni <= 180 dni	-	-	-	-
Przeterminowane > 180 dni <= 1 rok	1 427,20	1 427,20	-	-
Przeterminowane > 1 roku	1 705 516,76	1 705 516,76	-	-
Suma:	2 192 012,77	2 192 012,77	406 043 226,18	137 052,79

49. Informacje o charakterze i celu gospodarczym zawartych przez Bank umów nieuwzględnionych w bilansie w zakresie niezbędnym do oceny ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy Banku - nie dotyczy.

50. Informacje o prowadzonej przez Bank działalności powierniczej – nie dotyczy.

51. Informacje o sekurytyzacji aktywów Banku – nie dotyczy.

52. Informacje z zakresu rachunku przepływów środków pieniężnych:

52. 1. Określenie środków pieniężnych przyjętych do rachunku przepływów środków pieniężnych, w tym ich strukturę na początek i koniec okresu sprawozdawczego:

Wyszczególnienie:	Stan na 31.12.2023 r.		Retrospektywnie przekształcane dane wg. stanu na 31.12.2022 r.		Stan na 31.12.2022 r. zgodnie z zatwierdzonym sprawozdaniem finansowym	
	Wartość w zł:	Struktura w %:	Wartość w zł:	Struktura w %:	Wartość w zł:	Struktura w %:
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	4 223 780,29	3,72	5 165 193,20	5,64	5 165 193,20	13,46
Należności od s. finansowego w rachunku bieżącym	35 440 738,93	31,21	33 206 442,72	36,23	33 206 442,72	86,54
Należności od s. finansowego do 3 miesięcy wraz z odsetkami	73 878 157,77	65,07	53 278 713,18	58,13	-	-
RAZEM:	113 542 676,99	100,00	91 650 349,10	100,00	38 371 635,92	100,00

Bank dokonał zmiany struktury środków pieniężnych przyjętych na potrzeby rachunku przepływów pieniężnych. Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych składają się gotówka w kasie oraz środki pieniężne na rachunku nostro, a także należności od banków w rachunku bieżącym oraz inne środki pieniężne o terminie wymagalności do 3 miesięcy licząc od daty nabycia.

Zmiana miała na celu lepsze odzwierciedlenie przepływów środków pieniężnych.

Dokonano retrospektywnego przekształcenia danych porównawczych.

Opis		Stan na 31.12.2023 r.	Retrospektywne przekształcane dane wg. stanu na 31.12.2022 r.	Stan na 31.12.2022 r. zgodnie z zatwierdzonym sprawozdaniem finansowym
A.	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	22 526 077,44	5 287 850,39	5 287 850,39
	Zysk (strata) netto	16 500 758,86	6 059 752,83	6 059 752,83
I.				
II.	Korekty razem:	6 025 318,58	- 771 902,44	- 771 902,44
III.	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I±II)	22 526 077,44	5 287 850,39	5 287 850,39
	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	- 580 779,55	- 217 798,79	- 217 798,79
	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-III)	- 52 970,00	- 33 300,00	- 33 300,00
	Przepływy pieniężne netto, razem (A.III±B.III±C.III)	21 892 327,89	5 036 751,60	5 036 751,60
E.	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym :	21 892 327,89	55 695 358,54	5 036 751,60
F.	Środki pieniężne na początek okresu	91 650 349,10	35 954 990,56	33 334 884,32
G.	Środki pieniężne na koniec okresu (F±D), w tym:	113 542 676,99	91 650 349,10	38 371 635,92

52.2 Wyjaśnienie na temat przyjętego podziału działalności na operacyjną, inwestycyjną i finansową:

Działalność operacyjna - jest to podstawowy rodzaj działalności Banku oraz inne rodzaje działalności niezaliczone do działalności inwestycyjnej lub finansowej.

Działalność inwestycyjna – jest to działalność, której przedmiotem jest nabywanie lub zbywanie rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, długoterminowych inwestycji, krótkoterminowych aktywów finansowych oraz wszystkie związane z tym koszty i korzyści, z wyjątkiem dotyczących podatku dochodowego.

Działalność finansowa - jest to działalność, której przedmiotem jest pozyskiwanie innych, niż działalność operacyjna, źródeł finansowania, w tym także zwiększających kapitał własny, lub ich spłata oraz związane z tym pieniężne koszty.

52.3 Wykaz korekt oraz wpływów i wydatków do pozycji: "Pozostałe korekty", "Pozostałe wpływy" i "Pozostałe wydatki", których kwoty przekraczają 5% ogólnej ich sumy z danej działalności – nie występuje.

52.4 Przyczyny powstania różnic pomiędzy zmianami stanu pozycji w bilansie oraz zmianami tych samych pozycji wykazanymi w rachunku przepływów środków pieniężnych - nie występuje.

Zmiana stanu "Należności od sektora finansowego wg. Bilansu:	9 396 664,90
wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	-20 599 444,59
Zmiana stanu należności od sektora finansowego wg rachunku przepływów	29 996 109,49

53. Informacje w odniesieniu do sprawozdania finansowego sporządzonego za okres sprawozdawczy, w ciągu którego nastąpiło połączenie Banku z inną jednostką - nie dotyczy.

54. Informacje o wspólnych przedsięwzięciach, które nie podlegają konsolidacji - nie dotyczy.

55. Dane o wartościach instrumentów finansowych klientów, zapisanych na rachunkach papierów wartościowych, wycenionych według zasad określonych w rozporządzeniu na ostatni dzień okresu sprawozdawczego – nie dotyczy.

56. Informacje o towarach giełdowych klientów w ujęciu wartościowym i ilościowym - nie dotyczy.

57. Informacje, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy. W 2023 roku Bank stosował zasady dotyczące pomocy gospodarstwom domowym wprowadzone przez Rząd tj. "wakacje kredytowe" dla kredytobiorców hipotecznych, z czego skorzystało 37 klientów, co zmniejszyło przychód odsetkowy Banku o 197 942,13 zł. Kwota ta będzie stanowiła przychód w przyszłych latach.

Danuta Zajkowska
(imię, nazwisko i podpis osoby,
której powierzono prowadzenie ksiąg
rachunkowych)

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Węgrowie
Zarząd:

Prezes Zarządu Małgorzata Duszak

Wiceprezes Zarządu Artur Gago

Wiceprezes Zarządu Mariola Grzęda

Węgrów 22.05.2024 r.
(miejsce i data sporządzenia)